

соціологічна група

РЕЙТИНГ

Робота в Польщі: думки заробітчани

Березень 2018

Методологія

- Аудиторія: мешканці Львова, Івано-Франківська, Тернополя, Луцька віком від 18 років і старші, які протягом останніх п'яти років працювали у Польщі
- Вибіркова сукупність: **400 респондентів**
- Особисте формалізоване інтерв'ю (face-to-face)
- Помилка репрезентативності дослідження: **не більше 4,9%**
- Терміни проведення: **9-26 лютого 2018 р.**
- Дослідження проведене на замовлення рекрутингової компанії «Personnel Service» (Польща).

- **За результатами опитування, проведеного Соціологічною групою «Рейтинг» серед повнолітніх мешканців Львова, Івано-Франківська, Тернополя, Луцька, які протягом останніх п'яти років працювали у Польщі, більше половини тих, хто має досвід заробітчанства у сусідній країні, їздили туди на роботу не більше трьох разів (25% не більше одного разу, 34% - два-три рази).** 13% заявили, що їздили на заробітки від трьох до п'яти разів, 18% – більше п'яти разів, а 7% відповіли, що практично працюють на постійній основі. Дещо більший досвід перебування зафіксований серед чоловіків, старших респондентів (віком від 51 року і старше) та осіб з середнім рівнем освіти.
- **Більше половини опитаних заявили, що найдовше на роботі у Польщі вони перебували від одного до трьох місяців** (9% – менше 1 місяця, 49% від місяця до трьох). Четверть опитаних зазначила, що найдовшим був термін перебування від трьох до шести місяців, 14% – від півроку до року, 3% перебували на роботі більше року. Найбільше тих, хто найдовше залишався на роботі у Польщі серед найстарших та тих, хто вже більше трьох разів їздив туди на роботу.
- **77% опитаних заявили, що у Польщі переважно виконували фізичну роботу, 16% – працювали у сфері послуг, 3% – мали працю, пов'язану із інтелектуальною діяльністю, і лише 1% працювали на керівних посадах.** Чоловіки майже в абсолютній більшості (89%) виконували фізичну роботу, лише 6% з них працювали у сфері послуг. Серед жінок фізичною роботою займалися 63%, у сфері послуг працювали 28%. Чим вищий рівень освіти, тим частіше респонденти знаходили роботу у сфері послуг або ж займалися інтелектуальною працею.
- **34% працювали у Польщі на сільськогосподарських роботах, 32% – на будівництві чи ремонтних роботах.** 8% виконували роботу по дому, 7% – працювали у ресторанному бізнесі, 5% – у готелях, 4% – доглядали за особами похилого віку, інвалідами, іншими видами діяльності займалися 3%, працювали у сфері послуг менше 3% опитаних. На сільськогосподарських роботах частіше працювали жінки та найстарші респонденти, у будівництві та ремонті – чоловіки, молодь та особи середнього віку. Жінки на відміну від чоловіків також частіше були задіяні у роботах по дому та ресторанному бізнесі, догляді за людьми похилого віку та інвалідами, дітьми, у сфері послуг. Чим вищий рівень освіти, тим частіше заробітчани знаходили роботу не пов'язану із сільським господарством або ж будівництвом.
- **Більше 80% шукали роботу через родичів та знайомих:** 66% через близьких в Україні, 21% – у Польщі. Лише 10% користувалися для пошуку роботи українськими агентствами працевлаштування і 3% – польськими. 6% знаходили роботу через оголошення в українських ЗМІ, 2% – польських ЗМІ, 5% – через соціальні мережі (Facebook, LinkedIn та ін.). Послугами державних служб зайнятості в Україні та Польщі скористалися менше 1% опитаних.
- **Основним каналом пошуку роботи для всіх категорій опитаних в першу чергу є близькі особи в Україні.** Водночас більш молодші респонденти частіше за інших використовували для працевлаштування українські агентства, оголошення у вітчизняних ЗМІ та соціальні мережі.

- **Половина опитаних (53%) назвали головною причиною вибору Польщі (а не іншої країни) як місця працевлаштування географічну близькість. 44% зазначили, що мотивом вибору був вищий розмір заробітної плати, 34% – низький мовний бар'єр, 30% – наявність членів родини або знайомих, які вже є у Польщі. 21% зазначили, що їх вибір на Польщу випав через більшу кількість пропозицій роботи у цій країні, аніж в інших. Стабільна політична та економічна ситуація в Польщі, культурно-історична близькість, неможливість обрати іншу країну Європи, окрім Польщі, як мотиви зазначили від 6 до 7% опитаних. По 3% бачили в Польщі можливість навчання, або ж кращі перспективи особистого розвитку. Вищий розмір зарплати та більша кількість пропозицій на польському ринку праці частіше була мотивом вибору для молоді та осіб середнього віку. Також це мотивувало дещо частіше чоловіків. Натомість жінки частіше за чоловіків обирали Польщу через низький мовний бар'єр та наявність там родичів.**
- **39% опитаних вважають, що найважчим у роботі у Польщі є довготривала розлука з родиною. 32% скаржаться на багато годин роботи в день, 28% – на важкі умови праці, 24% – на відсутність соціального захисту українців-заробітчан. 14% вважають проблемою неприємне ставлення до українців з боку поляків, 13% – адміністративні формальності при оформленні документів, 12% – мовний бар'єр, 9% – відсутність вихідних, 8% – погані побутові умови, 4% – конфлікти з керівником/наймачем, 3% – конфлікти з колегами. На довготривалу розлуку з родиною більш частіше скаржаться особи середнього віку та найстарші, на багато годин роботи в день – молоді респонденти. Родинний фактор також більш важливий для жінок та тих, хто вже їздив до Польщі більше трьох разів. Проблему мовного бар'єру дещо рідше відзначали старші та ті, хто вже багато разів їздив у Польщу на роботу.**
- **Дві третини ніколи не відсилали грошей сім'ї в Україні, під час перебування на роботі у Польщі. Ще 15% відмовилися надавати відповідь на це питання. 6% зазначили, що надсилали родинам до 500 злотих на місяць, 8% – від 500 до 1000 злотих, 11% – більше 1000 злотих. Чим більше разів респонденти були на роботі у Польщі тим більші суми вони надсилали своїм родинам в Україні.**
- **45% опитаних зазначили, що їхнє місячне утримання в Польщі коштувало в середньому від 200 до 500 злотих. 22% – зазначили, що витрачали на це до 200 злотих, 19% – більше 500 злотих. 15% не змогли відповісти на це питання.**
- **Найчастіше додатковими безкоштовними умовами, не пов'язаними із виплатою зарплати, роботодавці пропонували опитаним проживання на квартирі (58%). 35% зазначили, що отримували безкоштовне харчування, 34% – транспортування до місця праці, 28% – доступ до інтернету. 13% – як додаткові опції отримували допомогу у підготовці документів для офіційної реєстрації, 12% – мобільний зв'язок. 7% отримували соціальні виплати (страховки, допомогу для переїзду тощо), по 5% – освітні послуги (вивчення польської мови або ж професійне навчання). 15% зазначили, що їм нічого не пропонували окрім зарплати.**
- **Серед послуг, якими користувалися під час роботи у Польщі, найчастіше опитані використовували мобільний зв'язок (72%). 50% користувалися інтернетом, 32% – телебаченням. По 13% користувалися послугами грошових переказів, пошуку та оренди житла, банками, 9% – послугами страхування, 7% – приватною медичною допомогою. Інші послуги, такі як автосервіс, вантажні перевезення, юридичні послуги, оренда автомобілів, використовували не більше 2% українських заробітчан. Ті, хто був у Польщі більше трьох разів, частіше за інших користувалися мобільним зв'язком, грошовими переказами, банками, пошуком оренди житла, страхуванням.**

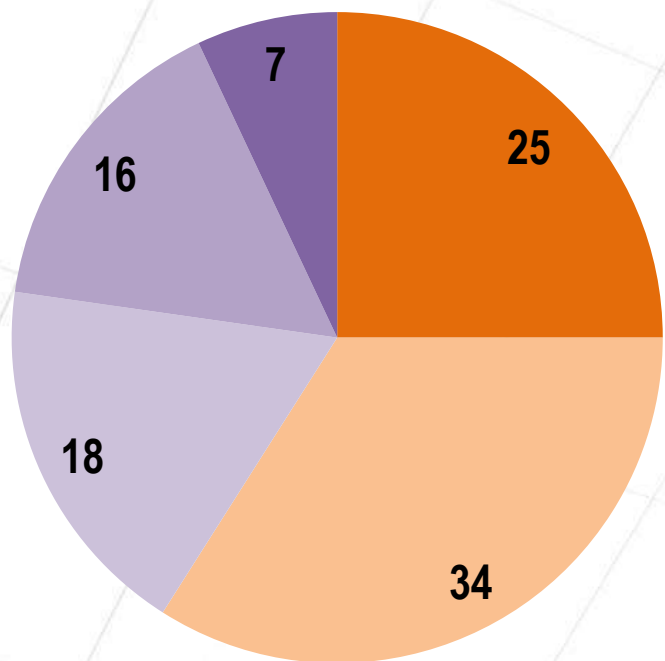
- **Половина опитаних (52%) загалом оцінюють польських роботодавців добре, або ж дуже добре**, 38% дали їм нейтральні оцінки, лише 8% оцінили їх погано, або ж дуже погано. Жінки, більш забезпечені та ті, хто більше разів перебував на роботі краще оцінюють польських роботодавців, аніж інші категорії.
- Подібні тенденції у загальному також і щодо оцінки своїх співробітників, з якими опитані працювали у Польщі: більше половини (58%) оцінили їх добре, або ж дуже добре, 36% – нейтрально, 4% – погано або ж дуже погано. Більш забезпечені опитані схильні краще оцінювати своїх співробітників, аніж інші.
- **Лише 4% заявили, що планують купити, або ж уже володіють нерухомістю у Польщі** (переважно ті, хто був тут на роботі більше трьох разів). Абсолютна більшість не мають подібних планів (88% заявили, що не планують, ще 8% не дали жодної відповіді). Подібна тенденція і щодо можливостей заснування власної фірми/господарської діяльності в Польщі у майбутньому: лише 3% заявили про такі плани, 89% не мають таких думок, 9% не змогли дати відповіді.
- **63% зазначили, що планують знову поїхати на роботу у Польщу найближчим часом**, 19% зазначили, що не мають подібних думок, ще стільки ж не змогли відповісти. Найбільше тих, хто планує найближчим часом повернутися на роботу в Польщі, серед опитаних, які були там більше трьох разів.
- **74% заявили, що не планують переїжджати до Польщі на постійне місце проживання у найближчі кілька років**. 11% зазначили, що мають подібні плани. Знову ж таки найбільше їх серед тих, хто був у Польщі багато разів.
- **Серед країн, у яких найбільше хотіли б працювати заробітчани 30% обрали Польщу, 27% – Німеччину, 22% – Сполучені Штати Америки, 20% – Скандинавські країни (Швеція, Норвегія, Фінляндія, Данія), 18% – Чехію, 13% – Велику Британію, 12% – Канаду, по 7% – Нідерланди та Бельгію**. Інші країни обрали не більше 6% опитаних. Польщу частіше за інших обирали старші респонденти, чоловіки та особи з середнім рівнем освіти. США, Канада, Велика Британія та Скандинавські країни є більш бажаними для осіб з вищою освітою.
- **Дві третини опитаних вважають, що запровадження безвізового режиму з Євросоюзом полегшило можливості пошуку роботи та працевлаштування за кордоном для українців**. Лише 7% мають протилежну думку. Чверть нічого не змогли відповісти на це питання. Дещо більше позитивних оцінок стосовно можливостей для працевлаштування через запровадження безвізу зафіксовано серед жінок, осіб з вищою освітою та тих, хто був у Польщі не більше одного разу.

Досвід роботи у Польщі

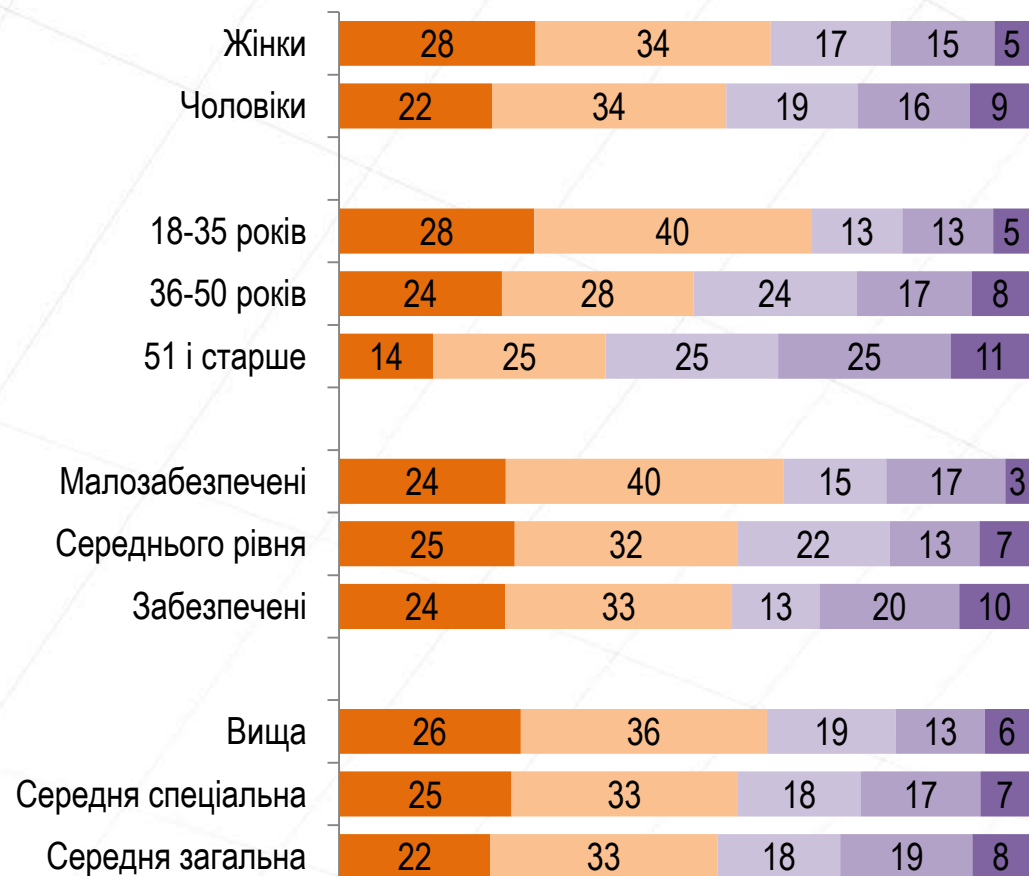
Скільки разів за останні п'ять років Ви їздили на роботу до Польщі?

РЕЙТИНГ

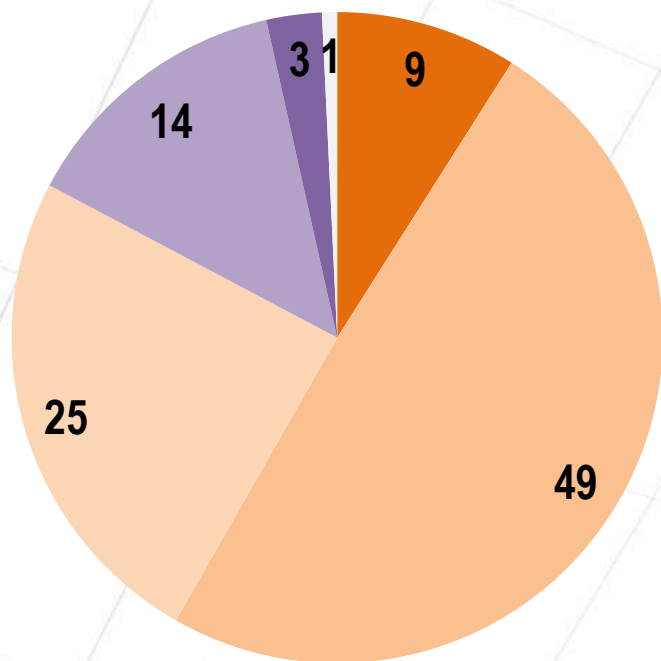
- Не більше одного разу
- Два-три рази
- Від трьох до п'яти разів
- Більше п'яти разів
- Практично постійно працюю в Польщі

Стать. Вік. Доходи. Рівень освіти

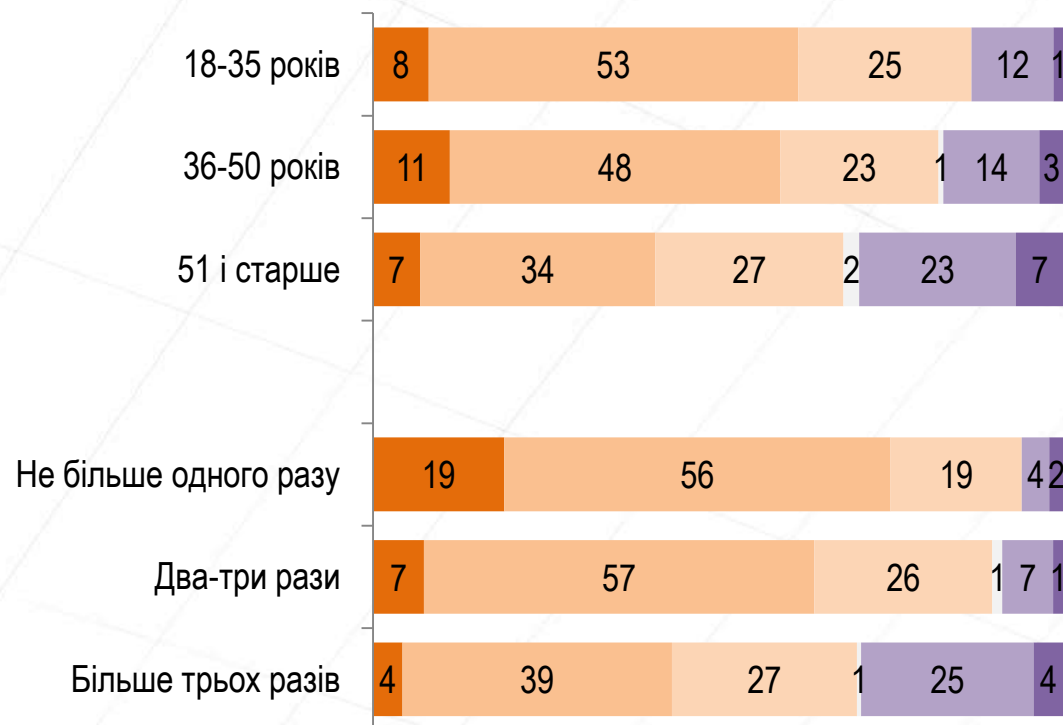
Яка була найдовша тривалість Вашого перебування в Польщі на роботі?

РЕЙТИНГ

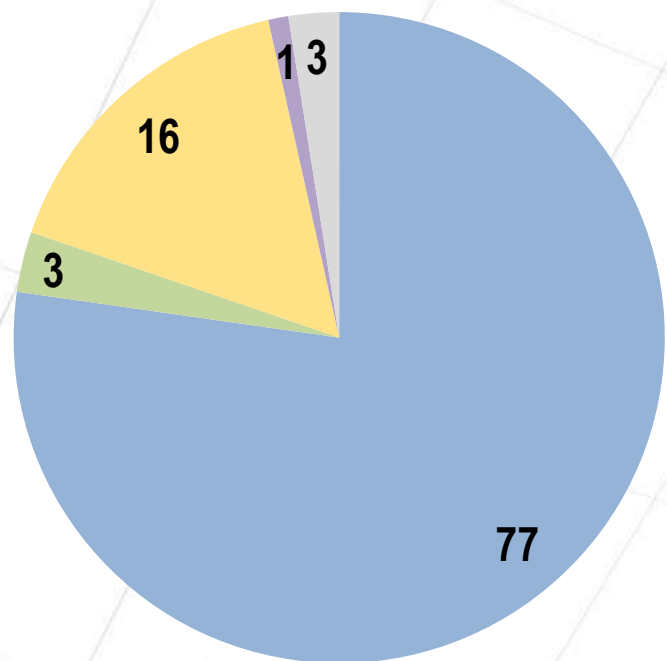
- Менше 1 місяця
- Від одного до трьох місяців
- Від трьох до шести місяців
- Півроку-рік
- Більше року
- Важко відповісти

Вік. Частота виїзду на роботу

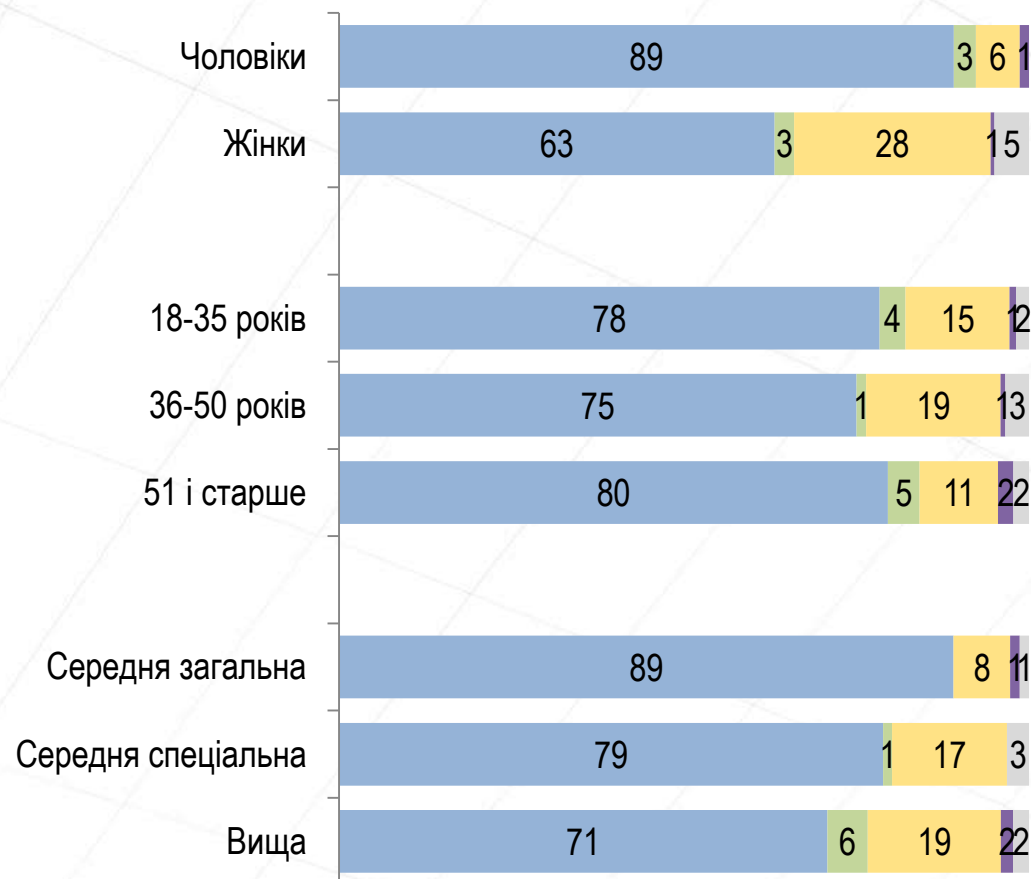
Якого виду роботу Ви переважно виконували перебуваючи у Польщі?

РЕЙТИНГ

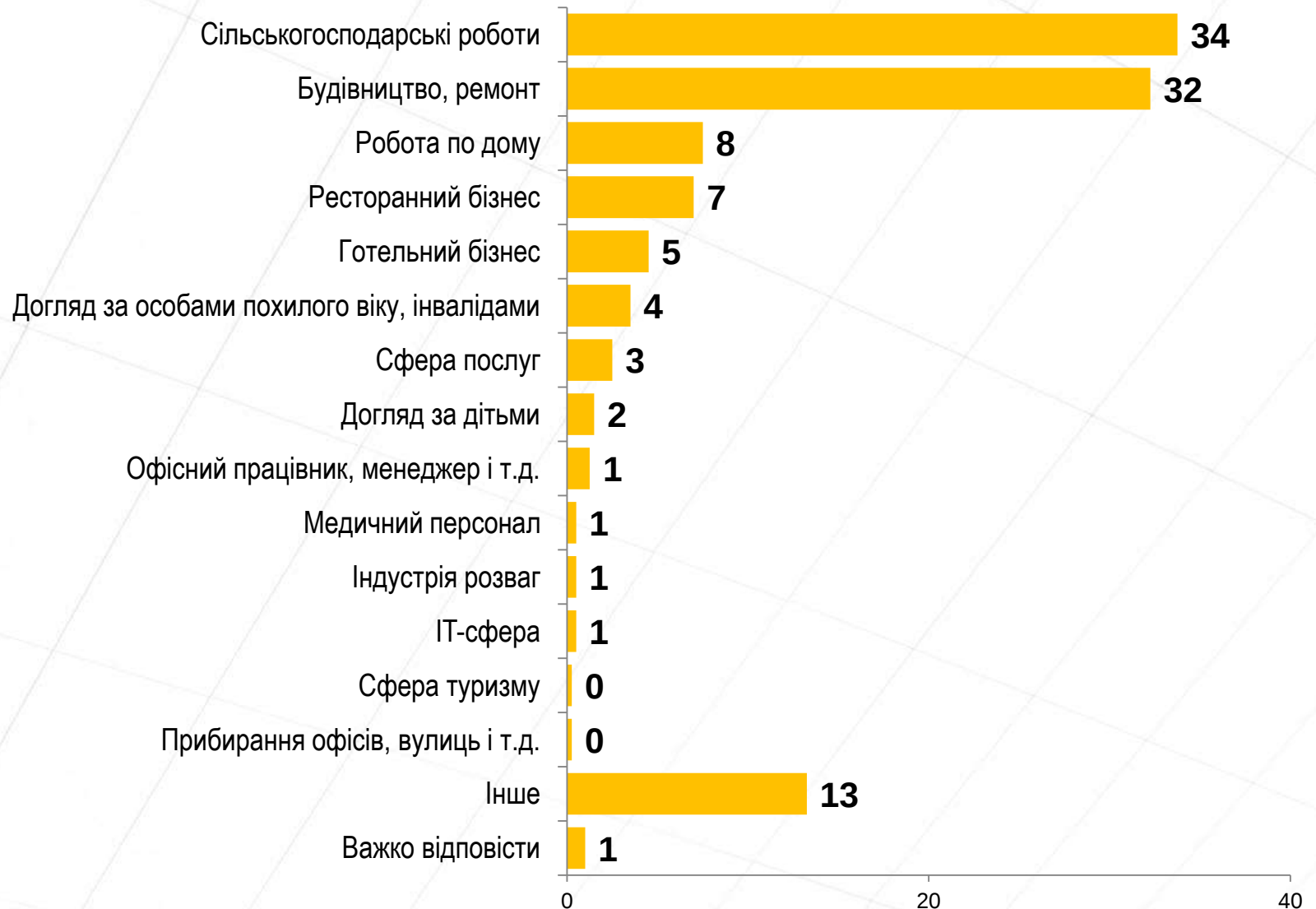
- Фізична робота
- Інтелектуальна робота
- Робота у сфері послуг
- Робота на керівній посаді
- Важко відповісти

Стать. Вік. Рівень освіти

В яких сферах Ви працювали/працюєте у Польщі?

РЕЙТИНГ

В яких сферах Ви працювали/працюєте у Польщі?

РЕЙТИНГ

ВІК. СТАТЬ. РІВЕНЬ ОСВІТИ	18-35 років	36-50 років	51 і старше	Чоловіки	Жінки	Середня загальна	Середня спеціальна	Вища
Сільськогосподарські роботи	36	27	43	28	41	34	33	35
Будівництво, ремонт	32	36	23	58	1	41	37	25
Робота по дому	7	10	2	1	15	7	6	9
Ресторанний бізнес	8	8	2	2	13	5	7	8
Готельний бізнес	3	7	2	1	9	1	4	6
Догляд за особами похилого віку, інвалідами	1	3	16		8	5	3	3
Сфера послуг	4	1		1	4	3	3	2
Догляд за дітьми	1	2	2		3	1	1	2
Офісний працівник, менеджер і т.д.	2	1		1	2			3
ІТ-сфера	1			1				1
Індустрія розваг	1			1				1
Медичний персонал			2		1		1	
Прибирання офісів, вулиць і т.д.		1			1		1	
Сфера туризму								1
Інше	13	13	14	14	12	10	11	17
Важко відповісти	1		2	2			1	2

Яким чином Ви шукали роботу в Польщі?

РЕЙТИНГ

Яким чином Ви шукали роботу в Польщі?

РЕЙТИНГ

ВІК. СТАТЬ. РІВЕНЬ ОСВІТИ

	18-35 років	36-50 років	51 і старше	Чоловіки	Жінки	Середня загальна	Середня спеціальна	Вища
Через родину/друзів в Україні	66	66	66	68	64	66	69	63
Через родину/друзів в Польщі	17	25	23	18	25	19	20	22
Через агентства працевлаштування в Україні	13	8	5	10	11	7	8	13
Через оголошення у засобах масової інформації в Україні	7	6	2	6	6	5	8	4
Через соціальні мережі (наприклад, Facebook, LinkedIn)	7	3	2	6	3	4	4	6
Через агентства працевлаштування в Польщі	3	2	2	1	4	1	2	4
Через оголошення у засобах масової інформації у Польщі	3	1	2	3	1	3	1	3
Через державну службу зайнятості в Польщі	1	1	2		2	1		2
Через державну службу зайнятості в Україні							1	
Інше	8	5	11	6	8	10	3	9
Важко відповісти		2			2		2	1

Яка головна причина вибору Польщі (а не іншої країни) як місця працевлаштування?

РЕЙТИНГ

Яка головна причина вибору Польщі (а не іншої країни) як місця працевлаштування?

РЕЙТИНГ

ВІК. СТАТЬ. РІВЕНЬ ОСВІТИ	18-35 років	36-50 років	51 і старше	Чоловіки	Жінки	Середня загальна	Середня спеціальна	Вища
Географічна близькість	53	54	52	51	56	49	48	60
Вищий розмір заробітної платні	44	46	36	49	38	45	51	37
Низький мовний бар'єр	31	37	39	30	38	51	24	36
Наявність членів родини або знайомих, які вже працюють/проживають у Польщі	28	33	30	27	34	37	29	28
Більша кількість пропозицій роботи в Польщі ніж в інших країнах	22	22	11	25	16	22	20	21
Стабільна політична та економічна ситуація в Польщі	6	8	7	7	7	3	8	8
Культурно-історична близькість	7	8	2	5	8	3	6	9
Неможливість виїжджати в іншу європейську країну, окрім Польщі	5	6	9	7	4	3	7	5
Можливість навчання	5	1		4	2		3	5
Кращі перспективи особистого розвитку	3	3	2	3	3		3	5
Інше	5	3	2	5	4		6	4
Важко відповісти	3	2	5	3	3	1	4	2

Як Ви вважаєте, що є найважчим у роботі в Польщі?

РЕЙТИНГ

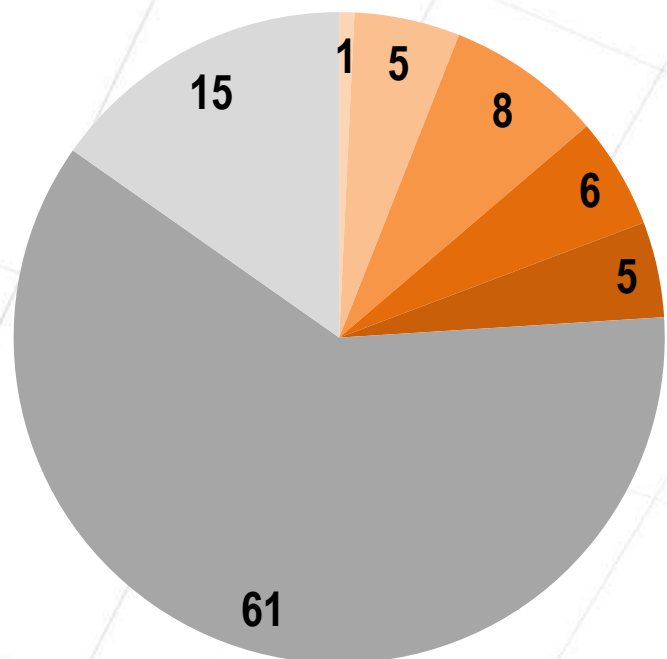
Як Ви вважаєте, що є найважчим у роботі в Польщі?

РЕЙТИНГ

ВІК. СТАТЬ. РІВЕНЬ ОСВІТИ. ЧАСТОТА ВИЇЗДУ НА РОБОТУ	18-35 років	36-50 років	51 і старше	Чоловіки	Жінки	Середня загальна	Середня спеціальна	Вища	Не більше одного разу	Два-три рази	Більше трьох разів
Довготривала розлука з родиною	35	43	41	35	44	48	37	37	34	34	46
Багато годин роботи на день	36	28	23	29	35	26	36	30	31	35	29
Важкі умови роботи	29	24	30	29	26	26	29	26	30	28	26
Відсутність соціального захисту заробітчан-українців	22	26	27	23	26	23	20	28	22	24	26
Неприязне ставлення до українців з боку поляків	15	10	16	14	12	7	17	13	16	12	13
Адміністративні формальності при оформленні документів	11	15	18	13	13	11	10	16	15	13	12
Мовний бар'єр	13	11	7	12	11	10	13	12	13	15	8
Відсутність вихідних	8	10	9	7	10	5	11	8	10	8	8
Погані побутові умови (їжа, умови проживання...)	8	6	9	10	4	7	9	6	6	8	8
Конфлікти з керівником/наймачем	3	6	2	5	3	4	3	5	9	2	3
Конфлікти з колегами	3	3	2	2	4	1	3	4	3	4	2
Інше	6	6		7	3	8	3	6	5	6	5
Важко відповісти	9	10	7	10	8	4	13	9	9	11	9

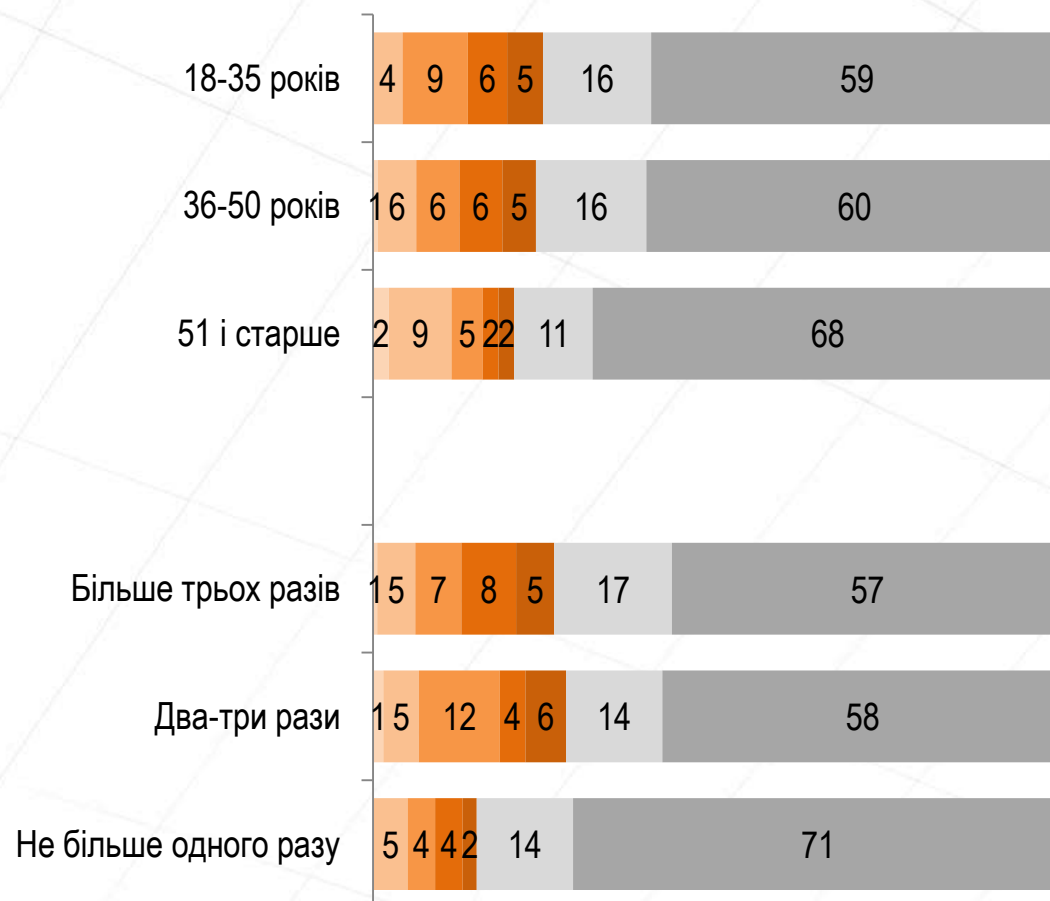
Скільки в середньому грошей Ви висилали в місяць своїй сім'ї в Україну працюючи в Польщі?

РЕЙТИНГ

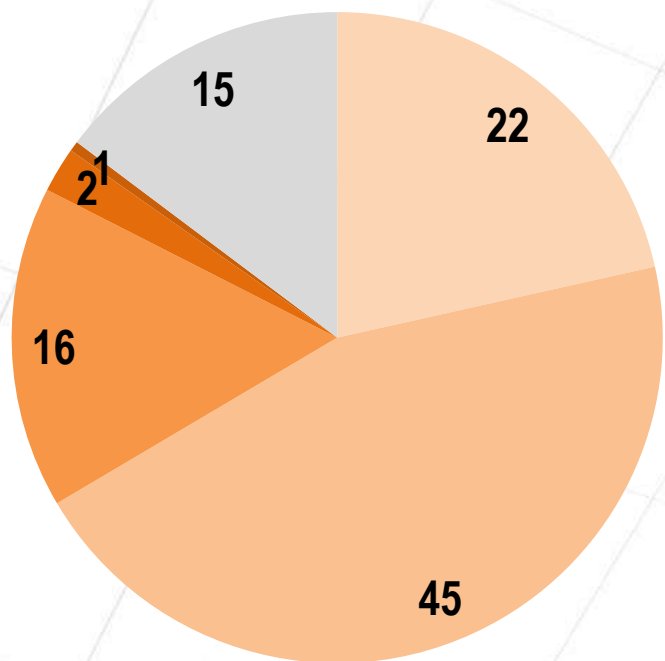
- До 200 злотих
- Від 200 до 500 злотих
- Від 500 до 1000 злотих
- Від 1000 до 2000 злотих
- Більше 2000 злотих
- Ніколи не вислав гроші сім'ї в Україні
- Відмова від відповіді/ Важко відповісти

Вік. Частота виїзду на роботу

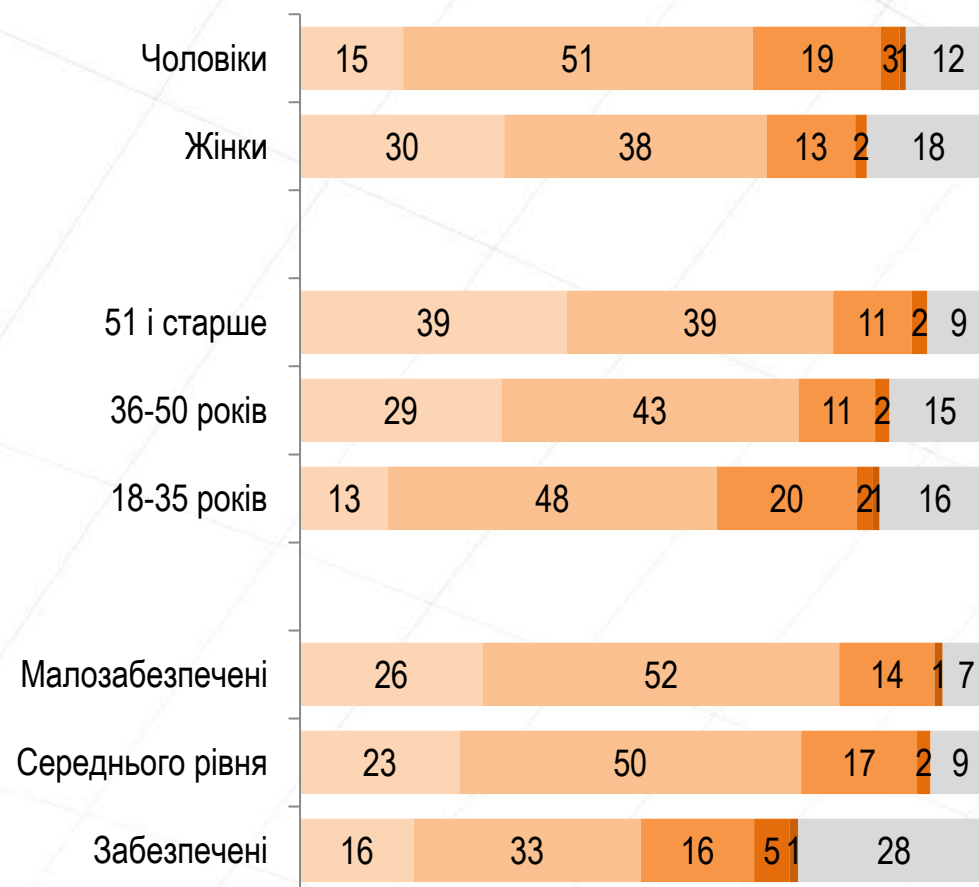
Скільки в середньому коштувало Ваше місячне утримання в Польщі?

РЕЙТИНГ

- До 200 злотих
- Від 200 до 500 злотих
- Від 500 до 1000 злотих
- Від 1000 до 2000 злотих
- Більше 2000 злотих
- Відмова від відповіді/ Важко відповісти

Стать. Вік. Доходи

Які додаткові безкоштовні умови, не пов'язані з виплатою заробітної плати, пропонували Вам роботодавці в Польщі?

РЕЙТИНГ

Які додаткові безкоштовні умови, не пов'язані з виплатою заробітної плати, пропонували Вам роботодавці в Польщі?

РЕЙТИНГ

СТАТЬ. РІВЕНЬ ОСВІТИ. ДОХОДИ

	Чоловіки	Жінки	Середня загальна	Середня спеціальна	Вища	Малозабезпечені	Середнього рівня	Забезпечені
Квартира	55	62	70	55	56	64	62	44
Харчування	30	41	36	33	37	33	36	38
Транспортування до місця праці	36	32	37	35	33	38	30	37
Інтернет	27	30	21	30	29	29	27	32
Допомога у підготовці документів для офіційної реєстрації	14	13	14	12	14	13	13	14
Мобільний зв'язок	13	11	8	15	11	5	14	15
Соціальні виплати, наприклад, медична страховка, допомога для переїзду тощо	9	5	1	9	8	5	6	15
Вивчення польської мови	3	8	3	5	6	3	5	6
Професійне навчання	5	5		3	9	2	4	11
Нічого не пропонували	17	12	19	13	14	15	14	13
Важко відповісти	4	6		10	3	1	3	13

Якими послугами польських фірм Ви користувалися під час роботи в Польщі?

РЕЙТИНГ

Якими послугами польських фірм Ви користувалися під час роботи в Польщі?

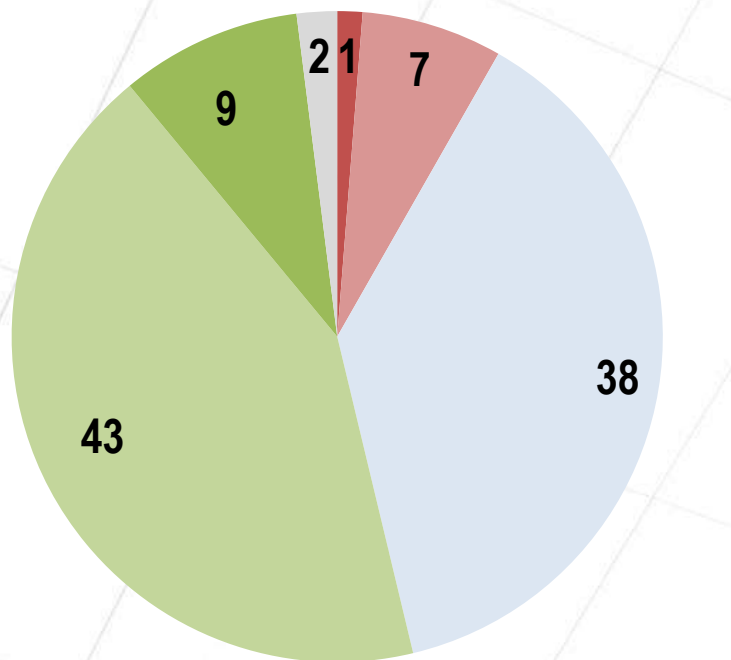
РЕЙТИНГ

**ВІК. РІВЕНЬ ОСВІТИ.
ЧАСТОТА ВИЇЗДУ НА РОБОТУ**

	18-35 років	36-50 років	51 і старше	Середня загальна	Середня спеціальна	Вища	Не більше одного разу	Два-три рази	Більше трьох разів
Мобільний зв'язок	73	69	77	81	66	74	68	75	73
Інтернет	50	49	52	45	44	57	49	54	47
Телебачення	27	37	39	38	29	32	33	32	32
Грошові перекази	10	15	20	16	13	12	8	15	15
Банки	13	13	11	7	12	16	5	14	16
Пошук, оренда житла	13	13	11	5	13	16	7	10	19
Страхування	12	7	2	7	8	11	8	7	12
Приватна медична допомога	9	3	5	5	5	8	9	5	6
Автосервіс	2	1	2	3	1	2		1	3
Вантажні перевезення	1	1	2	3	1	1	1	1	2
Юридичні послуги	1		5		1	2	2	1	1
Оренда автомобілів		1	2	1	1	1		1	2
Інше	7	15	7	10	13	6	12	10	8
Важко відповісти	12	7	5	5	12	9	10	10	9

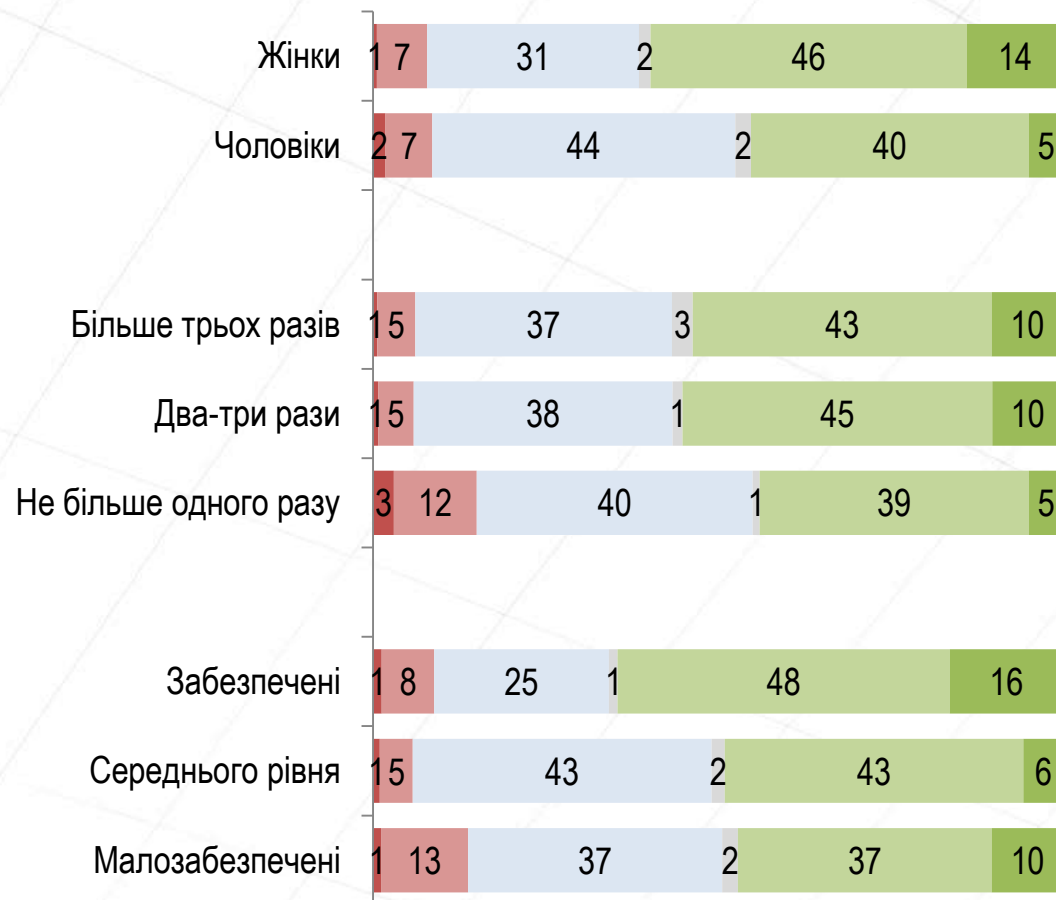
Як Ви загалом оцінюєте польських роботодавців з якими Ви працювали?

РЕЙТИНГ

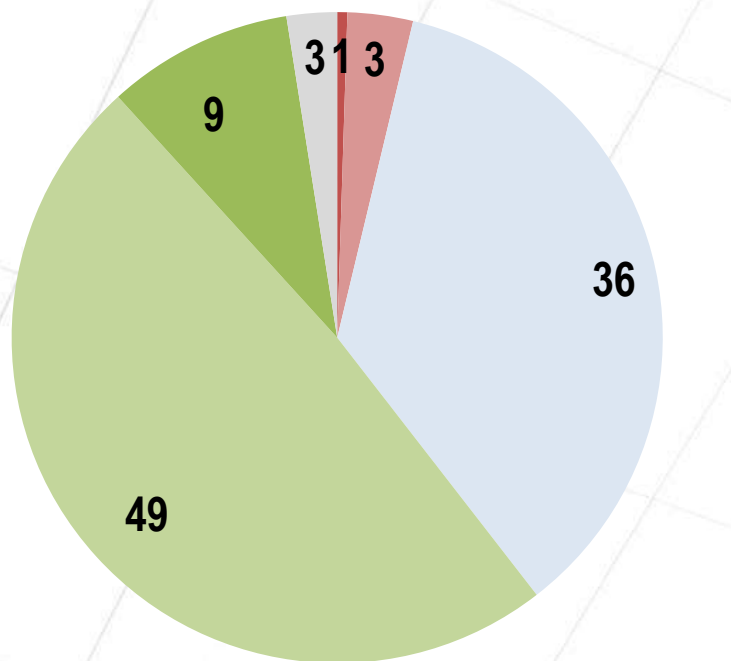
■ Дуже погано ■ Погано
■ Нейтрально ■ Добре
■ Дуже добре ■ Важко відповісти

Стать. Частота виїзду на роботу. Доходи

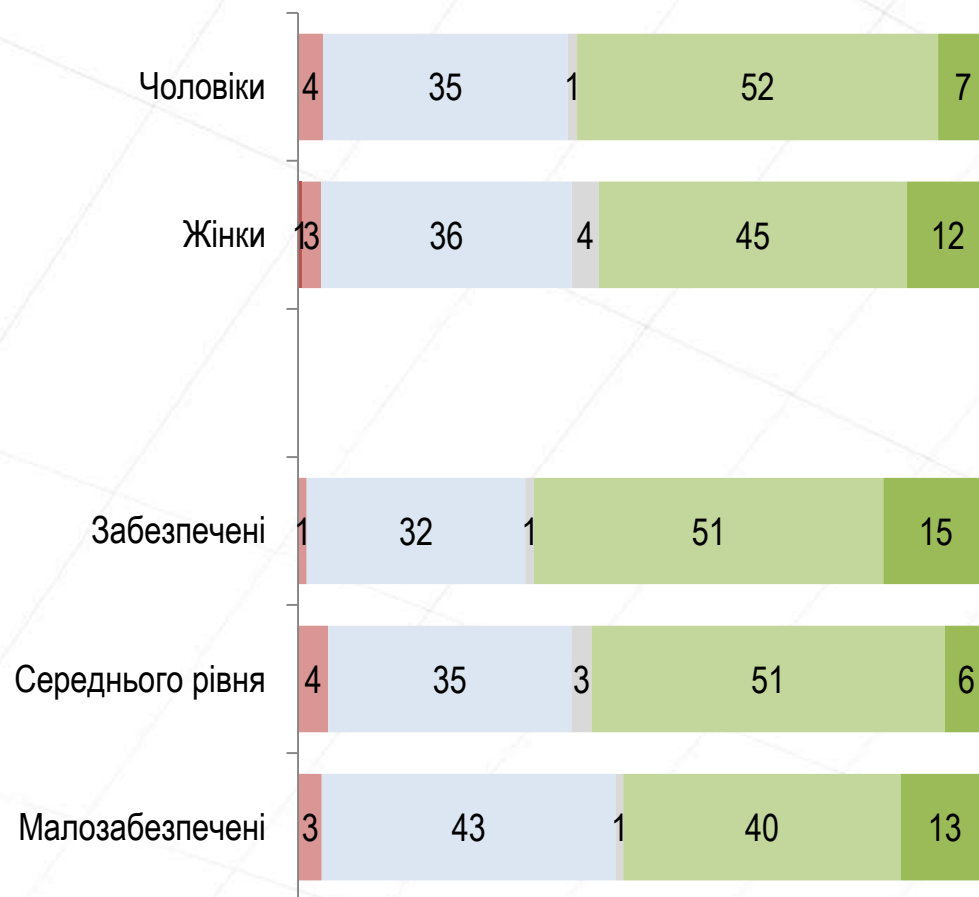
Як Ви загалом оцінюєте своїх співробітників, з якими Ви працювали у Польщі?

РЕЙТИНГ

■ Дуже погано ■ Погано
■ Нейтрально ■ Добре
■ Дуже добре ■ Важко відповісти

Стать. Доходи

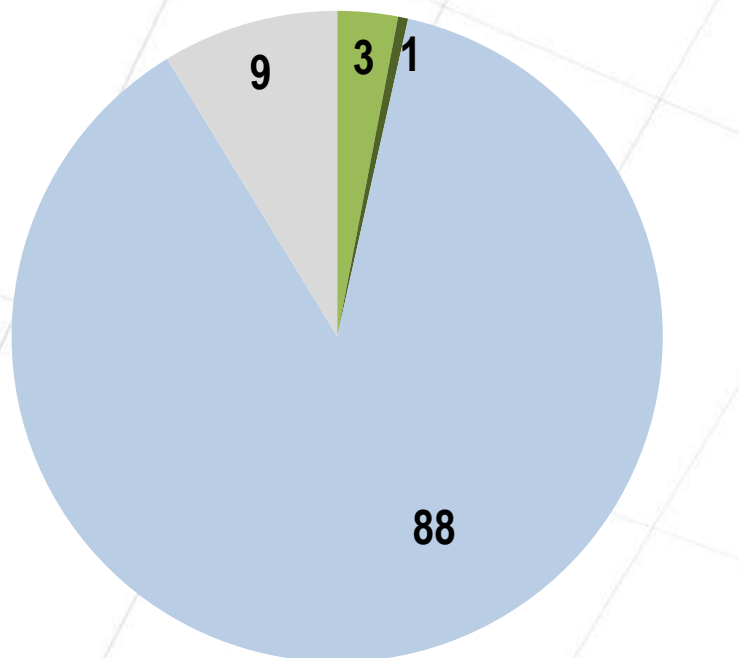

Плани на майбутнє

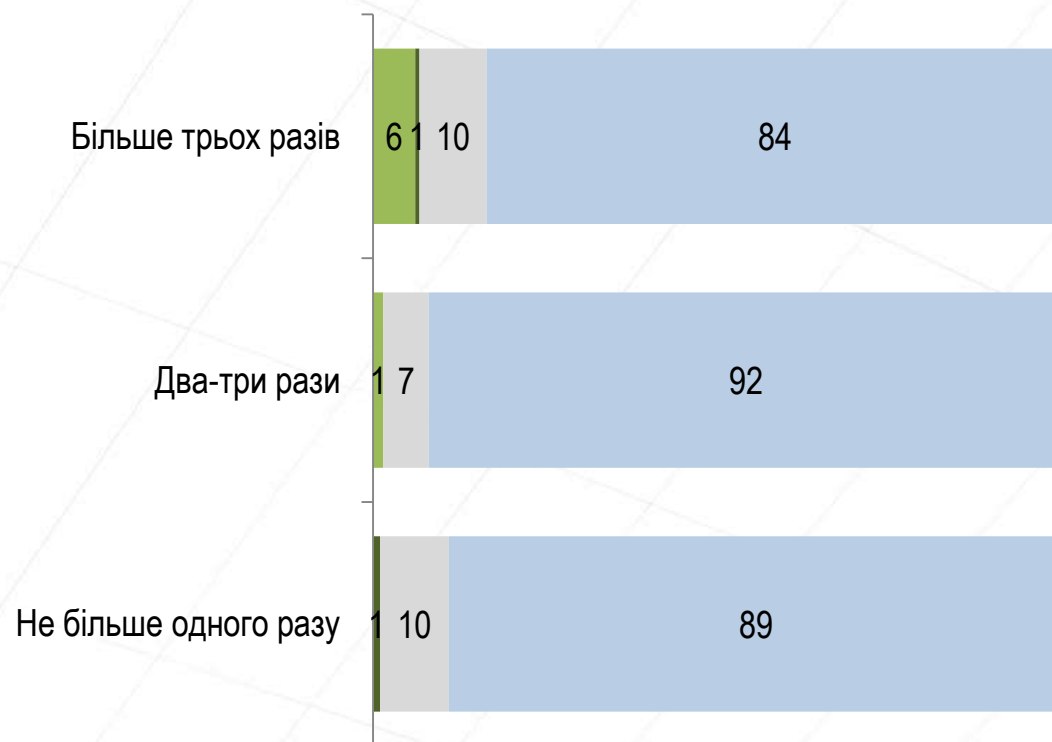
Чи плануєте Ви купити квартиру або будинок в Польщі?

РЕЙТИНГ

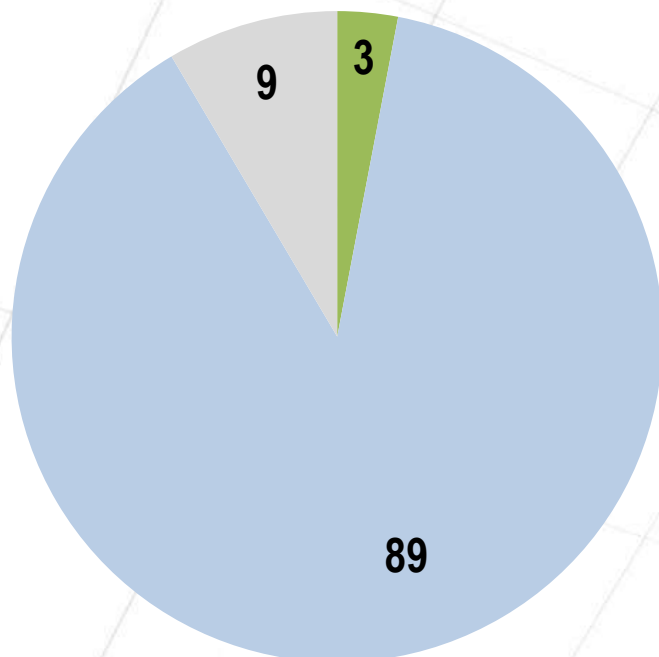
- Так, планую купити в найближчі кілька років
- У мене вже є нерухомість в Польщі
- Не планую
- Важко відповісти

Частота виїзду на роботу

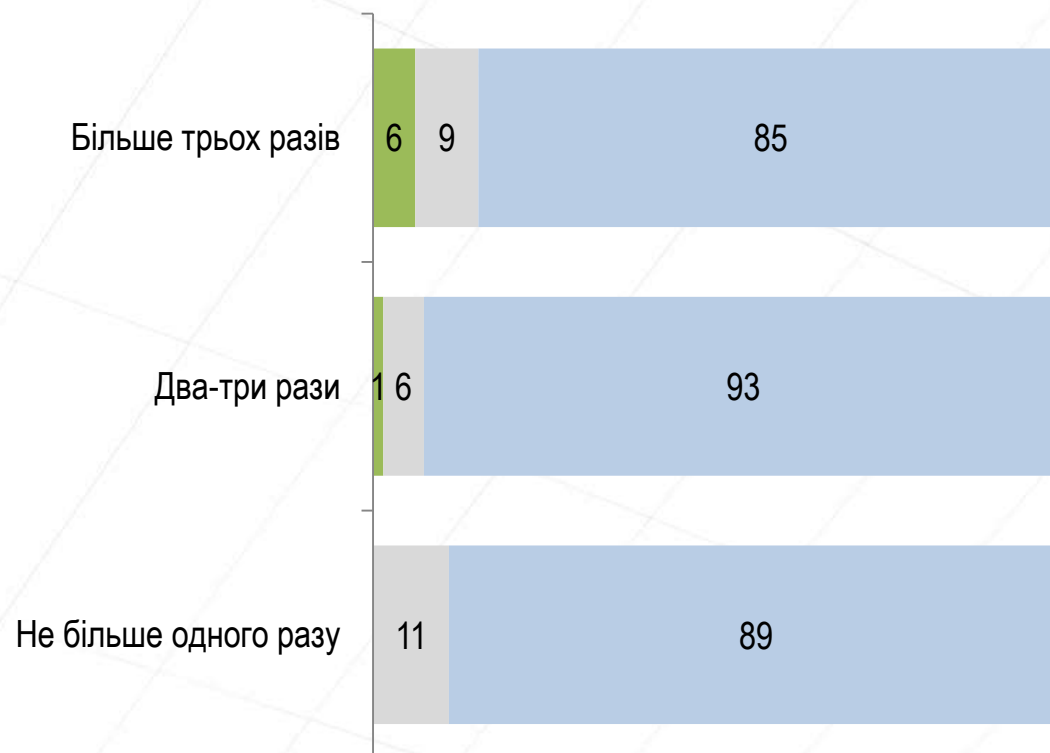
Чи плануєте Ви заснування власної фірми/господарської діяльності у Польщі протягом кількох наступних років?

РЕЙТИНГ

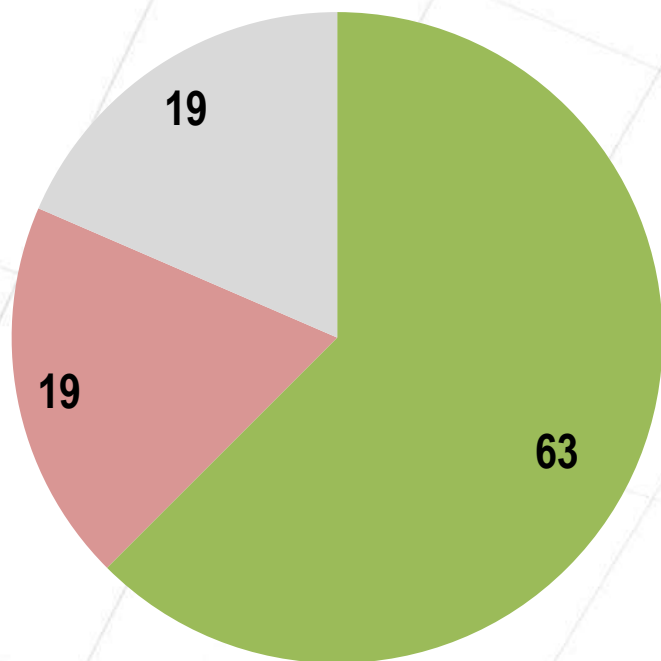
■ Так
■ Ні
■ Важко відповісти

Частота виїзду на роботу

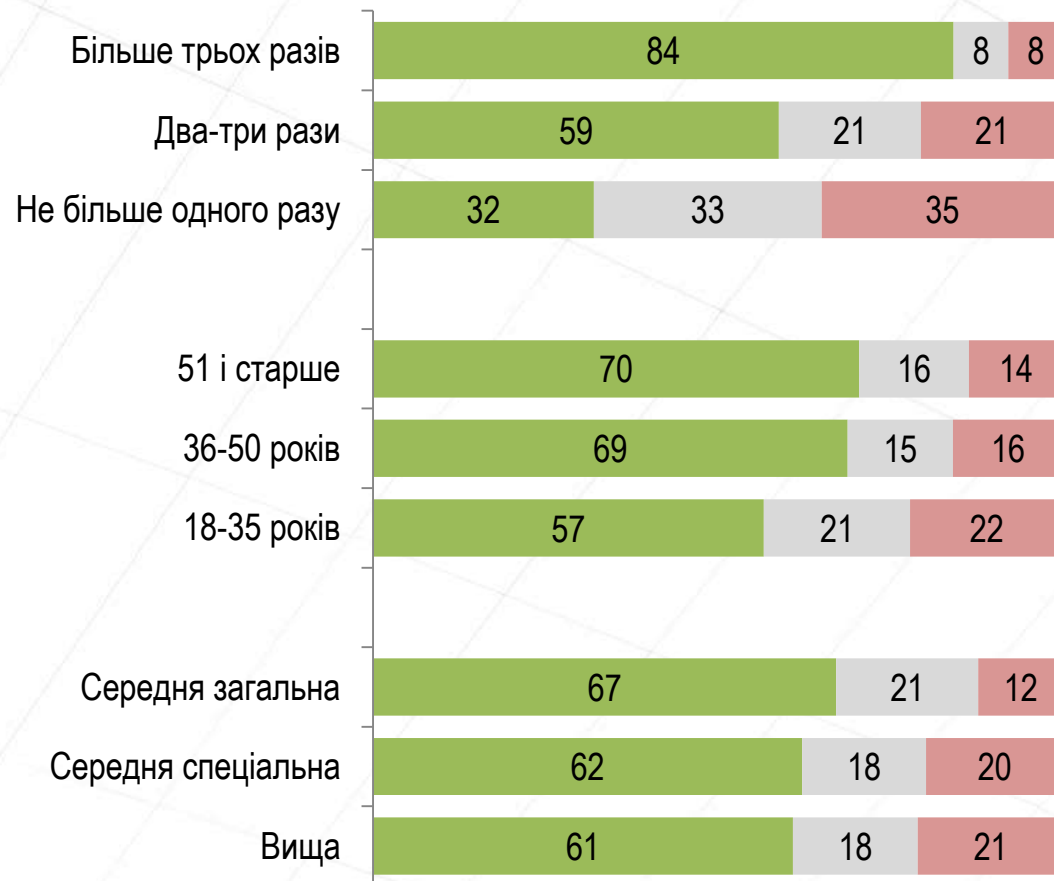
Чи плануєте Ви знову поїхати до Польщі на роботу найближчим часом?

РЕЙТИНГ

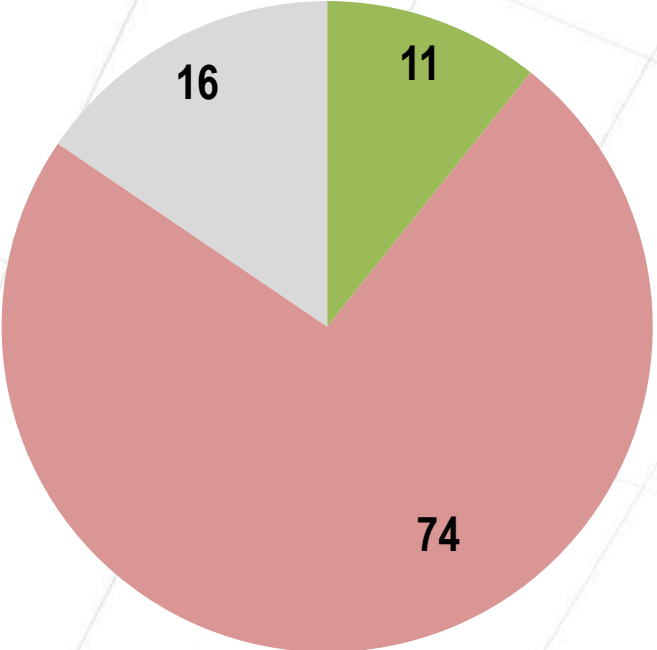
■ Так
■ Ні
■ Важко відповісти

Частота виїзду на роботу. Вік. Рівень освіти

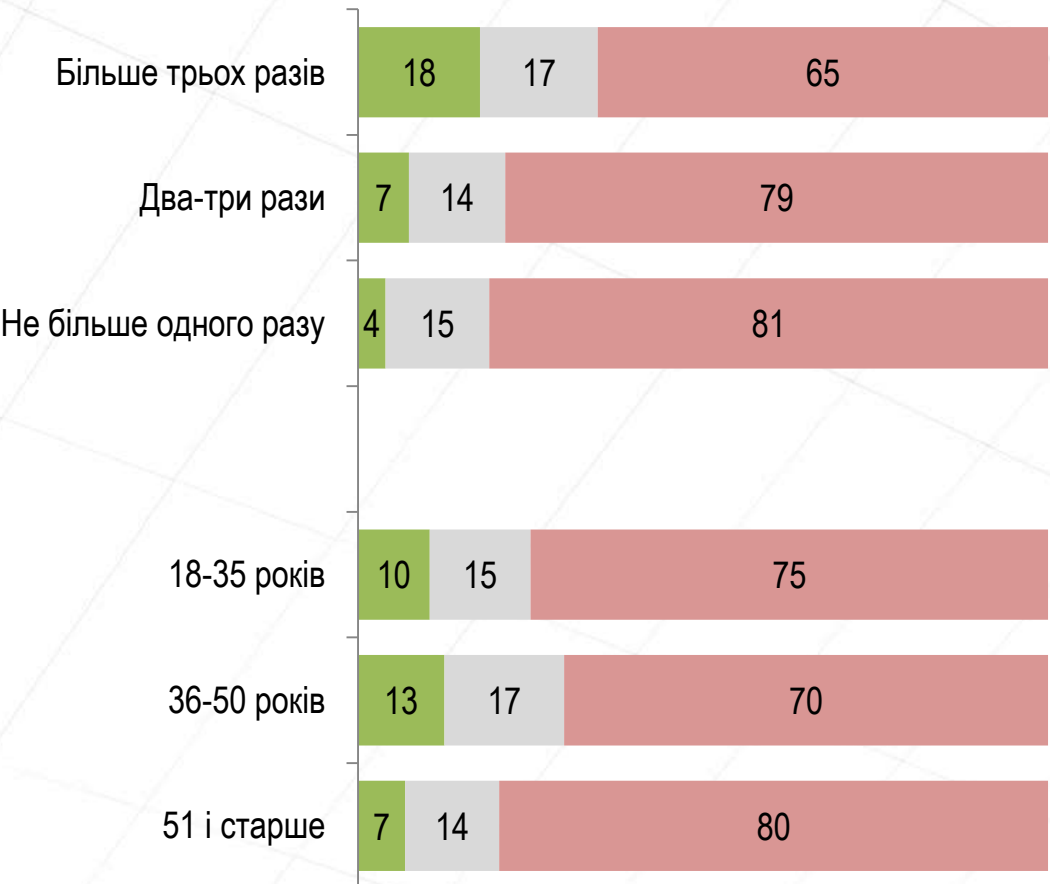
Чи плануєте Ви переїхати до Польщі на постійне місце проживання у найближчі кілька років?

РЕЙТИНГ

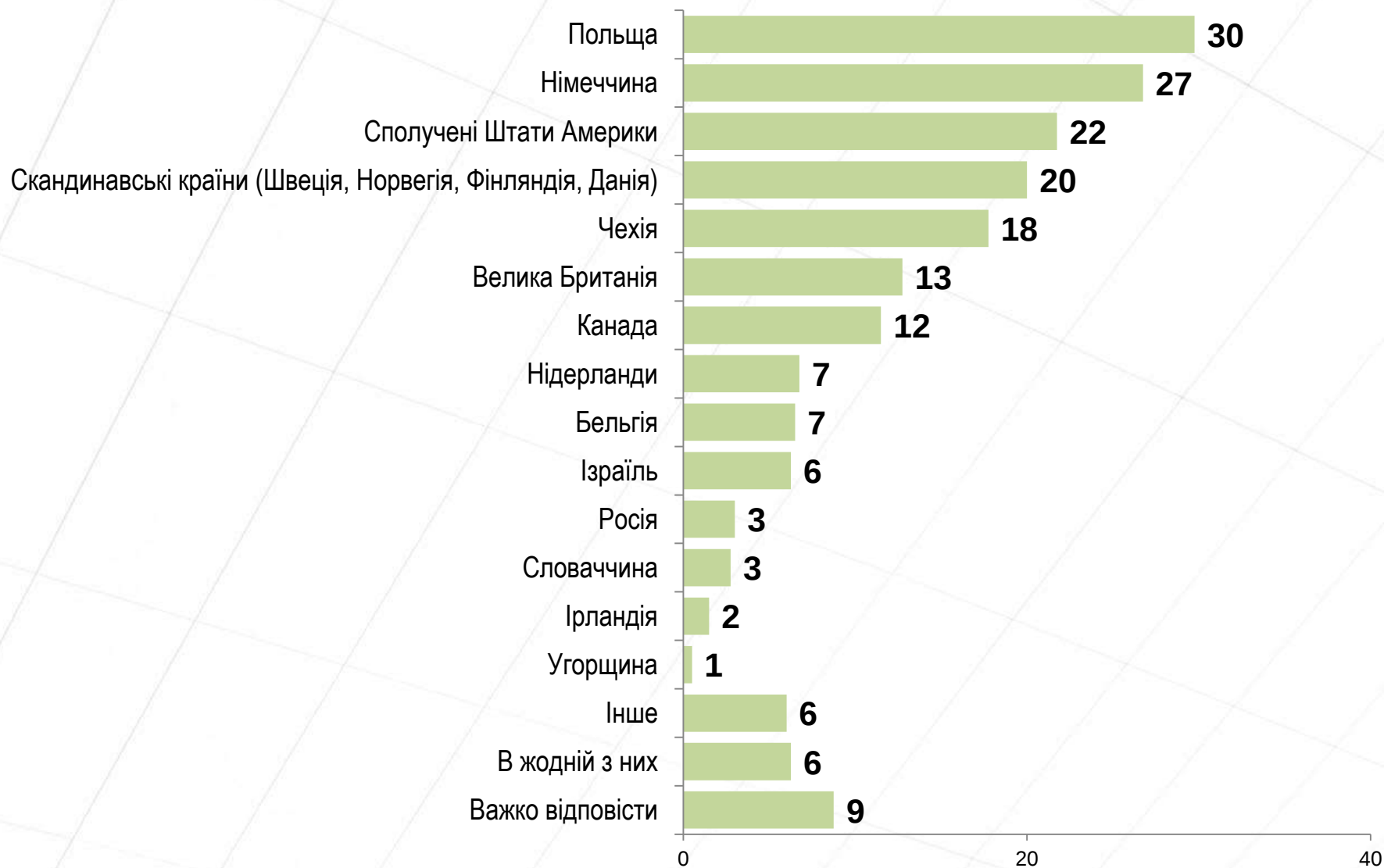
■ Так
■ Ні
■ Важко відповісти

Частота виїзду на роботу. Вік

В якій країні Ви би найбільше хотіли працювати?

РЕЙТИНГ

В якій країні Ви би найбільше хотіли працювати?

РЕЙТИНГ

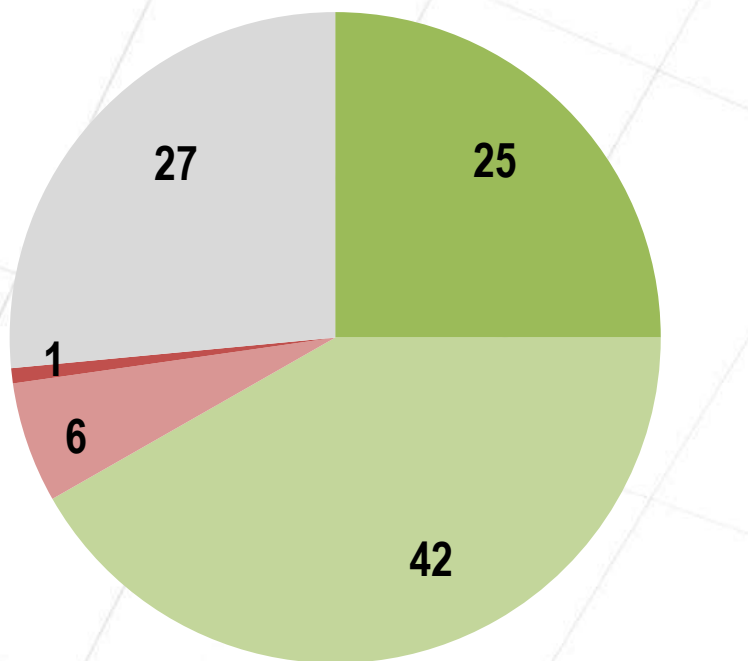
ВІК. СТАТЬ. РІВЕНЬ ОСВІТИ	18-35 років	36-50 років	51 і старше	Чоловіки	Жінки	Середня загальна	Середня спеціальна	Вища
Польща	18	44	41	23	39	34	40	19
Німеччина	28	24	27	28	25	27	31	23
Сполучені Штати Америки	30	14	9	24	19	18	17	27
Скандинавські країни	23	16	20	24	16	19	17	23
Чехія	18	19	11	19	16	25	19	13
Велика Британія	14	12	9	15	10	10	8	18
Канада	16	7	5	13	10	10	10	14
Нідерланди	8	3	11	7	7	5	7	7
Бельгія	8	5	5	7	6	3	6	8
Ізраїль	6	6	11	5	8	10	8	4
Росія	1	5	5	4	2	1	4	2
Словаччина	1	6		3	3	5	2	2
Ірландія	1	1	5	2	1	1	1	2
Угорщина		1			1		1	
Інше	7	6	2	7	5	8	3	8
В жодній з них	6	6	11	6	7	7	7	5
Важко відповісти	8	10	9	7	11	8	11	7

Вплив запровадження безвізового режиму на можливості працевлаштування за кордоном

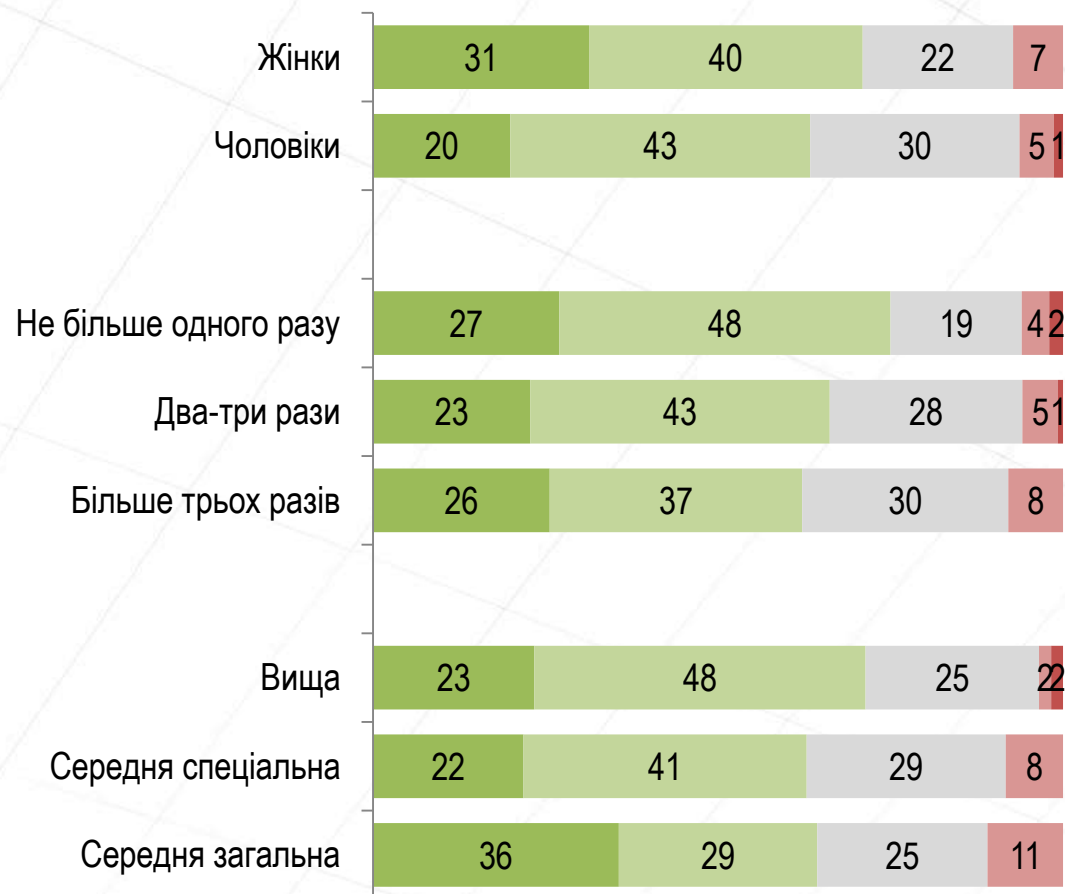
Як вплинуло запровадження безвізового режиму з Євросоюзом на можливості для українців пошуку роботи та працевлаштування за кордоном?

РЕЙТИНГ

■ Суттєво полегшило ■ Скоріше полегшило
■ Скоріше ускладнило ■ Суттєво ускладнило
■ Важко відповісти

Стать. Частота виїзду на роботу. Рівень освіти

Контакти

Соціологічна група «РЕЙТИНГ»

01010, г. Київ, вул. Івана Мазепи, 3, оф.3

(+380 44) 254-3693

(+380 44) 254-3694

<http://ratinggroup.ua/>

info@ratinggroup.com.ua

соціологічна група

